

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

הצלחת האדם מתוך הכרה בשגיאות

מכאן ולהבא.

אך כשאנו משיים כל זאת על ליבו ושונה הוא באיוולתו, הרי מלבד מה שמקלקל בעיות דרכו, מחמיץ הוא את ההזדמנות לרכך את גאוותו, ומלבד ההפסד הכרוך בכך יצטרך להתמודד באותה מידה גרועה זמנים טובא.

ונוראות אנו רואים להלן (מס. ה) שכל מעלת האיש הישראלי הוא בכך שיכול להודות על טעותו, והכינוי 'יהודי' הוא המורה על כך, וזהו שאמר יעקב ליהודה 'אתה יהודי יודוך אחיך', וכפי שמביא שם בתרגום יהונתן בזה"ל: 'הודה אנת אודיתא על עובדא דתמר, בגין כן לך יהודון אחך ויתקרון יהודאין על שמך, עכ"ל. כי יהודה הוא שפתח פתח להודות על השגיאות, וכתוצאה מכך נקראת מידה זו על שמו, 'הודה' ולא המידה בלבד אלא כל זרע ישראל נקראו על שמו 'יהודי' כדי להורות שכך נאה ויאה להאומה הישראלית, וזוהי מהותם.

במיוחד הדברים אמורים כשמדובר בתחום החינוך, כי ענין החינוך הוא מהדברים הקשים ביותר, שלמה המלך לימד אותנו כל תורת החינוך על רגל אחת באמרו (משלי כב, 1) 'חונך לנער על פי דרכו', אך כדי לקיים עצתו נזקקים אנו לחכמה יתירה, ולסייעתא דשמיא מרובה. ותחילה מוטלת החובה על כל מחנך להתבונן בתכונות הנפשיות של חניכיו העומדים מולו, וכתוצאה מכך יבין מה הם החבלים המושכות את לבם ללימוד התורה ולמעשים טובים, ועל ידם ינהל את דרכם וישריש בהם אהבה להשי"ת ולתורתו ולעבודתו.

והנה לפעמים ניכרים תכונות הנפש על פניו של החניך או על הליכותיו, ולפעמים יכולים להכיר בהם כשמשחח החניך את לבו לפני המחנך, אך לפעמים יכול המחנך לשגות בהבנתו, ונוקט במהלך בלתי רצוי והגון, ובכך משחית הוא את נפש החניך. אך כל עוד שלא הכיר בטעותו אין עליו כל כך טענה, מאחר שהשתדל ועשה את אשר מוטל עליו לפי דעתו הקצרה, אך אם גם אחר שהכיר באיוולתו אין הוא חוזר בו, כי אז גורם רעה גדולה לעצמו ולנפשו של החניך.

אלא זאת תורת המחנך, עליו להבין שנפש כל חניך הינו מרוכב מכל מיני תכונות, ועל כן קשה מאוד לרדת לתוך עומק נפשו, ועליו לדעת כי בקל יכול הוא לשגות בדרכו, ותמיד מוטל עליו להודות על טעותו. ולא יתבייש מלהודות אפילו בפני החניך, ואז אכן יצליח ברבות הימים למצוא את המסילות להמשיך על ידם את נפש החניך לתורה ולעבודת ה', ויזכה להצלחה מרובה בתחום החינוך. אך אם יקשה את לבו לומר לא טעיתי, הרי מלבד שמועל הוא בתפקידו כמחנך, גם תהיה הצלחתו בתחום החינוך ממנו והלאה, כי כמעט ואי אפשר ללא טעויות בתחילת דרכו של מחנך, ורק אחד אשר יטה את עצמו להודות על שגיאות יהיה ביכולתו להרחיב את בינתו בתכונות הנפשיות, ובדרכים נוספים הממשיכים את לב הנערים לדרכי התורה והיראה.

ויערים ויהוה כי עשה את האדם בארץ ויהעצב אל לבו: (ו, 1)

מקרא זה הינו סתום, ואין מי שביכולתו לפרש את עומק המוכון שבו, כי האיך שייך לייחס המושג של חרטה כלפי שמיא, וכי בן אדם הוא ויתנחם? וללא ספק כי אין המוכון כפשוטו. אך לא בכדי הגדירה התורה את הדבר בתיבה אשר כפשוטו מורה הוא על חרטה, התורה כיוונה בכך להורות לנו ארחות חיים, כי ענין החרטה שייך אפילו לגדולים ולחכמים ונבונים, גם הם יכולים לפעמים להכשל בטעויות, ואין שום פגם במהותם אם אכן יווכח כי שגו בדבר מה, ואם כן אל להם להתבייש מלהודות על האמת כשנוכחים לדעת כי אכן שגו בדבר מה.

שהרי לפעמים נוקט האדם באיזה מהלך כדי לבוא על ידו למטרה מסוימת, ועם הזמן מתברר לו ששגה במהלכו, אך מפני סיבות שונות קשה עליו להודות כי אכן שגה, ועל כן מחזיק עדיין בטעותו, ומנסה בכל זאת להשיג המטרה באמצעות טעותו, ולפעמים יודע הוא כי לא ישיג את מבוקשתו על ידי טעותו, אך מפני הבזיון קשה לו להודות על טעותו ומסכים לשנות באיוולתו ולהעמיד בכך פנים כאילו לא שגה, על אף ידיעתו כי בכך לא ישיג את מטרתו, כי מוכן הוא לוותר על תכלית המטרה ובלבד שלא יפסיד כבודו ומעמדו. ועל האדם לדעת כי כמה רעות גורם הוא בכך, האחת עצם הקלקול הנמשך מהטעות, והשני הוא מה שאינו מזכך את המידה הגרועה ביותר היא מידת הגאווה.

אם יתבונן האדם במהלך הדברים יווכח שרצון העליון הוא שיודה בטעותו, שהרי האדם עצמו אינו חפץ בשגיאות, ובהכרח שמלכתחילה חישוב את צעדי היטב היטב וסבור היה שאותו צעד בה צעד הינו טוב ויפה, ואם לאחר ביצוע הדברים רואה שהיתה טעות מצידו אותה הוא שהקב"ה הוא שכיחון את דרכו והעלים ממנו את החכמה להטעותו, וזאת כדי שיודה בטעותו, כי בכך זוכה להחליש את גאוותו ולבוא לידי הכנעה ושפלות. כי יודע הקב"ה כי החכמה שעמדה לו עד אותה שעה הביא אותו לידי גאווה, אשר מחמתה נבצר ממנו לזכות בהשראת השכינה, כפי שהורו לנו חז"ל (סוטה ה) כי כל שיש בו גסות הרוח כאילו דוחק רגלי השכינה, וכדי שיזכה שוב שתשרה שכינה במעשי ידיו הביאו הקב"ה לידי מצב שבו יהיה מוכרח להודות כי חכמתו לא עמדה לו, ואז יבטל גאוותו ויזכה שוב להשראת השכינה ולהצלחה במעשי ידיו.

ומי לנו גדול מדוד מלך ישראל, אשר אחר שחיבר כבר קי"ט פרקים מספר תהלים סיים את פרקו בתובנות (תהלים קט, קט) 'תעיתי כשה אובד' גם הוא הבין כי שגה בהליכותיו, ושעליו להודות על כך, ועל אף היותו מלך ישראל לא התבייש מלהודות על כך ולחוקק את הדברים בספרו תהלים לזכרון עולם, ואם דוד לא ראה בהודאה זו שום פגם במהותו כ"ש שאר כל בני אדם, מוטל עליהם להודות על כשלונותיהם ולתקן את הדברים

פר' בראשית
כ"ט תשרי תשפ"א
 זמני הרלקת הגרות ומרצ"ש
 הדרה"ג 5:30
 מוצש"ק 6:41
 ר"ת 7:17
 סוף זמן קריאת שמע ותפילה
 סו"ק ש"א 8:49 | סו"ת א' 10:01
 סו"ק ש"ב 9:34 | סו"ת ב' 10:31
 זמנים לפי ששון קי"ז |
 נתיק מס':
537

טיב המערכת

פרד"ס התורה

חז"ל הקדושים מספרים לנו על רבי עקיבא שהיה יושב חדרו על כל תג ותג תילי תילים של הלכות, ועלינו להבין למה היה רבי עקיבא דורש את כל אותם תילי תילים של הלכות, שהרי אם חז"ל מספרים לנו את זה, סימן שחשיבות גדולה היתה לאותם דרשות, הגם שאת הדרשות עצמם לא העבירו לנו, ועוד עלינו להבין מה זה מלמד אותנו, מה אנחנו צריכים ויכולים לקחת מכך הדרכה לעבודתנו. הגמרא מספרת על רבה בר בר חנא ששכר סבלים שישאו עבורו תבית יין והם פשעו ושברו לו את החבית, נטל רבה בר בר חנא את גלימותיהם בתורת תשלומים על הנוק שגרמו לו, באו הסבלים לרב והתלוננו בפניו, אמר רב לרבה להשיב להם את הגלימות, שאלו רבה: וכי כך הוא הדין? השיב לו: כן, שהרי כתוב 'למען תלך בדרך טובים', השיב להם רבה את גלימותיהם, שוב אמרו הסבלים לרב: עניים אנחנו וטרחנו כל היום וכעת אין לנו במה לקנות אוכל, אמר רב לרבה: לך תן להם שכרם, שאל רבה בר בר חנא: וכי כך הדין? השיב לו רב: כן, כך הוא הדין, שהרי בהמשך הפסוק נאמר 'וארחות צדיקים תשמור'.

לאחר שזכינו והשלמנו עשר שנים של הוצאת העלון המיוחד 'טיב הקהילה', ועשרה ספרים! ועתה אנו עומדים בפתחה של השנה האחת עשרה, עושים אנו את חשבון נפשנו, מהי כל מטרתנו, לשם מה אנו יושבים חדרים תילי תילים של דרשות? וכדרכנו אנו משתדלים ללמוד כל דבר מדרכי אבותינו, כשם שאנו רואים אצל הצדיקים הקדמונים, שכל התורה שלמדו היה כדי ללמוד מכך דרך בהתנהגותם, בחיים היום יום, ומפסקי התורה הם הוציאו 'הלכה למעשה', זוהי אם כן גם מטרתנו: ללמוד 'הלכה למעשה' מהפרשה ומהפסוקים, ולכן איננו עוסקים ב'וורטים' וחיידושים למיניהם, כי אם מחפשים אנו תמיד את הדברים שאנו יכולים לקחת ולקיימם בפועל. יה"ר שלא תצא תקלה מתחת ידיו וזוכה להמשיך ולהפיץ את תורת השי"ת ללמוד וללמד לשמור ולעשות!

ע"פ הקדמה לטיב התורה-בראשית - בעבודת החדשה

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • בספר מיוחד וישיור
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

הלכות הזכרת ושאלת הגשם א'

מוריד הגשם

א. אומרים משיב הרוח ומוריד הגשם בברכה שניה, מפני שיש בה תחיית המתים, והגשמים הם חיים לעולם כתחיית המתים (סי' קי"ד ס"א מ"ב סק"א).

ב. מתחילים לומר מוריד הגשם בתפילת מוסף של יום טוב האחרון של חג (סי' א').

ג. אם לא אמר מוריד הגשם, יש לחלק בין בני ארץ ישראל שאומרים מוריד הטל בימות החמה שאין צריך לחזור, לבני חו"ל (תוה"מ ח"מ"א) שאין אומרים מוריד הטל, שחורז לראש התפילה (סי' ה').

ד. והטעם שאין צריך לחזור כשאומר מוריד הטל, דאף שהטל אינו נעצר, מכל מקום שבה הוא להקב"ה בהזכרתו כמו בהזכרת הגשם, שכשם שהגשמים חיים לעולם, כך הטל הוא חיים לעולם שעל ידי כך מתברכת התבואה.

ז. לכך יש בני אדם שמוזכרין הטל כל ימות החמה כדי שאם ישכחו לומר מוריד הגשם בימות הגשמים חזקה שאמרו מוריד הטל כמו שהם רגילים בימות החמה, ואין מחזירין אותן (ש"ע הרב סי').

ז. בן חו"ל שא"א מוריד הטל, אם לא אמר מוריד הגשם אפילו אמר משיב הרוח, אם נזכר קודם סיום הברכה אומרה במקום שנוכר, כי לא קבעו חכמים מקום בתוך הברכה אלא אמרו סתם מזכירין גבורות גשמיים בתחיית המתים, רק שנהגו לומר לפני מכלכל שהוא פרנסה, וגשמים ג"כ פרנסה, הלכך באיזה מקום שיזכור סגי (סק"ז סי').

ז. אם הוא באמצע ענין, כגון תיכף שאמר ומקיים אמונתו, יסיים מקודם לשיני עפר וכן כל כה"ג, ואח"כ אומר משיב הרוח ומוריד הגשם ומסיים במקום שהוא עומד (ביה"ל ד"ה במקום).

ז. אם נזכר לאחר שאמר ונאמן אתה להחיות מתים, צריך לחזור ולומר ונאמן אתה להחיות מתים משום דבעינן מעין חתימה סמוך לחתימה (סק"ז סי').

ש. אם נזכר אחר שאמר השם לא יגמור מחיה המתים, אלא יסיים למדני חוקין, ויהיה כקורא פסוק לבד ודינו כאלו עומד עדיין באמצע ברכה, וחוזר למשיב הרוח (סק"ז סי').

י. אם נזכר לאחר שסיים מחיה המתים, יאמר תיכף משיב הרוח ומוריד הגשם, בלא חתימה וממשיך אתה קדושת, [שכל שלא התחיל בברכה שלאחריה לא נקרא סיום ברכה זו לגמרי לענין כל הדברים שמחזירין אותן], ונכון לכתחילה שיאמר מיד, שלא ימתין יותר מכדי דיבור (סק"ל ל"א ל"ב).

יא. אם התחיל ברכת אתה קדוש אפילו תיבת אתה לבד, או תיבה של קדושה, חוזר לראש התפילה (סי' סק"ז סי').

יב. בן ארץ ישראל שאין מחזירין אותו דאומר מוריד הטל, היינו רק לאחר שאמר כבר השם של סיום הברכה של מחיה המתים, אבל אם נזכר קודם סיום הברכה

פנים חדשות באו לכאן

הספר המשובח 'טיב התורה'

את הספר המוכר והותיק 'טיב התורה' אין שום צורך להציג לפני הקוראים, הספר שמיד לאחר שיצא לאור התקבל באהדה וחיבה בקרב כל שכבות הציבור, בין אם זה תלמידי חכמים ויושבי על מדין ובין אם זה אנשים העמלים וטרוידים על המחיה ועל הכלכלה, והנה להם לישראל שאם אינם נביאים בני נביאים הם, וחוש הריח של כלל ישראל אינו טועה, איך שיוצא דבר טוב מיד הוא נחטף בידי מבקשי האמת ושוחרי התורה, אי לכך אין זה פלא שהספר המבוקש הלזה כבר נדפס בכמה וכמה מהדורות כשכל פעם הוא אוזל במהירות שיא.

חיבה יתירה נודעת ל'טיב התורה' מאת המחנכים ומרביצי התורה שכל תפקידם הוא לחנך ולנווט את צעירי הצאן על מבועי התורה והיראה, וכידוע שאחד המשימות הקשות של המחנך הוא לתור כל שבע אחר דברי תורה ומוסר על סדר הפרשיה, דברים המושכים את הלב לאהבת ה' וליראתו, כשלפעמים מדובר במשימה לא קלה בכלל, כי מצד אחד צריכים הדברים להיות אקטואליים ונוגעים לחיי המעשה, ומאידך גיסא צריך גם שזה יהיה באופן השווה לכל נפש, שכל אחד יוכל להבין ולהפנים את הדברים, ויותר מזה, לתרגם את הדברים להנהגות טובות בפועל.

זהו אם כן אחד המעלות הגדולות של 'טיב התורה', שהוא מגיש מידי שבע עשרות רעיונות של מוסר ודרוש - לא ארוכים מידי - על פי סדר הפסוקים של הפרשה, מלאים וגדושים מן אל זן ביראת שמים וחכמת חיים, משולבים בעובדות קצרות על גדולי ישראל ז"ע והליכותיהם בקודש, כל ווארט הוא פנינה בפני עצמו הראויה לעלות על שולחן מלכים, כולם כאחד מקובצים מתוך שיעוריו הנפלאים של מורנו ורבנו הגה"צ שליט"א, שכבר נודע כבוד דיבורו המסוגל לקרב ולהלהיב את ליבות בני ישראל אל אבינו שבשמים, דיבורים אלו וכיוצא בהם כבר פעלו את פועלתם והיטו את לבב שומעיהם לטובה ולברכה.

גם בעלי דרשנים ומגידים ישרים מפיקים תועלת מרובה מספרי 'טיב התורה', זאת משום שהספר מקבץ בכל פרשה ופרשה עשרות נושאים מגוונים ומקוריים של מוסר ודרוש המתקשרים לפרשת השבוע ומתיישבים על הפסוקים באופן נפלא ומעוררת השתאות, כמעט כל דרשה על כל נושא שהוא יתקשר בקלות אל פרשת השבוע על ידי אחד הרעיונות הנפלאים המופיעים בספר 'טיב התורה'.

כמו כן מעידים אבות רבים, שמעת שהתחילו להתכונן לשבת עם 'טיב התורה', כל שולחן השבת שלהם התהפך לטובה, גם אם עד היום לא מצאו דיבורים שיקלעו לטעמם של כל בני המשפחה, הרי שמהיום והלאה הם חוזרים אל הפנינים הנפלאים של 'טיב התורה', דיבורים של טעם השווים לכל נפש ולכל בני המשפחה, הקטנים עם הגדולים.

הוצאה מחדשת בחלוקה לשני מדורים

לאחר ההצלחה הגדולה שהייתה מנת חלקו של הספר הנפלא במהדורותו הקודמת הגיע הזמן להתחדשות, וזה עתה מופיע הספר במתכונת חדשה, עד שאפשר לומר בפה מלא כי פנים חדשות באו לכאן, ומחמת כמה סיבות, קודם כל נקבצו ובאו אל תוך הספר הוספות רבות ומגוונות שעדיין לא ראו את אור הדפוס עד כה, אך ללא שום ספק, גולת הכותרת של הספר הנוכחי הינה החידוש המיוחד שנוסף זה עתה, והוא החלוקה של הספר לשני מדורים מיוחדים: א. 'טיב התורה' - הנסוב על פסוקי התורה לפי סדר הפרשה מהחל ועד כלה, עניינים נפלאים וביאורים מחדשים על פי יסודות הקדמונים. ב. 'טיב הרש"י' - מתמקד בלשונו הקדוש והמדויק של רש"י הק' ושולה מהם פנינים יקרים ואוצרות חיים.

כידוע בשער בת רבים שפירושו של רש"י הינו הפירוש המקובל והנערץ ביותר בקרב כלל ישראל במשך כל הדורות, פירוש זה התקבל בכל תפוצות ישראל ללא שום עוררין וכולם כאחד ענו אחריי מקודש מקודש, הפלגות גדולות ביותר נשמעו מפי גדולי הדורות על הדיק הרב בכל דיבור ודיבור של רש"י ועל האופן שבו נכתבו בקדושה ובטהרה, וכלשון השל"ה הק' (מס' שבועות נר מצוה כר) שכתב: "כי בכל דיבור ודיבור של רש"י יש בו עניינים נסתרים ומופלאים, כי חיבר החיבור שלו ברוח הקדוש", ובודאי בשורה טובה הוא לכל שוחרי תורה ומוסר על הופעתו של הספר 'טיב התורה' במתכונתו הנוכחית, בו ימצאו כל תאבי דעת פנינים יקרים ואמרים נפלאים במשנתו של רש"י הק'.

מוסר המקושט בדברי תורה נכנס בתוכיות הלב

וברי לנו שכל מי שיהגה בספר הלז ימצא בו קורת רוח מרובה וישאב ממנו מלא חופנים של דברי מוסר והתעוררות, הליכות קודש והנהגות ישרות לאורם של רבותינו הקדושים, ואם כי באמת רוב הדברים המופיעים בספר אינם שייכים בדיוק לאותו הפרשה בהם הם מופיעים, אלא הם דברים כלליים והליכות ישרות הנכונים לכל ימות השנה, אבל בודאי יש להם משנה תוקף כאשר הם מרומזים בדברי הפסוקים ועל סדר הפרשה, שעל ידי זה הם מעוררים יותר ומחייבים את הלומד בהם ביתר שאת, כדבריו הידועים של הרמב"ן באגרותיו: "היו זהיר לקרות בתורה תמיד אשר תוכל לקיימה, וכאשר תקום מן הספר תחפש באשר למדת, אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו".

וכמו שכתב השל"ה הק' (תולדות אדם - פתיחה): "אמר דברי תורה, פשטים נעימים, שהם דברי מוסר הנכנסים בתוכיות הלב... וכשאומר המוסר מקושט ומהודר בדברי תורה, אז נכנס ביותר בתוכיות הלב. וכן אנו אומרים בברכת אהבה רבה 'ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד ולשמור', וזו תורת אלוהין בלבן (תהלים לו, לא), ומקוים 'בתוך לבי אמונתך...' והנה אלו דברי תורה שהם מוסרים, עושה פרי ועושים רושם, מאחר שנכנסים בתוך לבו, ותלמודו זה מביא לידי מעשה".

ואין לנו אלא לסיים בלשונו הק' של ה'תפארת שלמה' שכתב בראש ספרו, בזה הלשון: "לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה ליחד שם והי"ה ב"ה. הנני מתחיל לכתוב לנפשי דברי יראת שמים ותוכחת מוסר על סדר פרשיות התורה. יהי רצון מלפני הבורא ב"ה שנוכח ללמוד וללמד לשמור ולעשות ביראה ובאהבה. ונוכח לראות בנחת ציון ירושלים וישראל. וימלא כבודו את כל הארץ במהרה בימינו אמן".

לעת עתה ניתן להשיג את ספר בראשית שאר הכרכים יופיעו בעז"ה בקרוב -

ההתחדשות שבשבת בראשית

המפרשים נתקשו בלשון "בראשית ברא אלקים", ויותר פשוט וברור לומר "אלקים ברא בראשית", [כדמוכח בסוגיא דפ"ק דמגילה (ט:) ע"ש]. ולמה שינה הכתוב בזה סדרי לשונו, והניח בכך מקום לטעות ח"ו בשתי רשויות. אך כתבו בספרים הקדושים הרמז בזה, "בראשית - ברא אלקים", שברא וייסד השי"ת והחדיר במוחד בכל הנבראים כח "בראשית", שהוא כח החידוש וההתחדשות. ולכן שינה הכתוב מסדר לשון הפשוט, שבביל הרמז הלו האמור כאן: "בראשית - ברא אלקים", שבתחילת היצירה ברא אלקים והכין בעולם כח מיוחד של

"בראשית", שהא כח ההתחדשות מבראשית. ובכך יכול כל נברא לחדש עצמו תמיד כבתחילה, כמי שבזה הרגע נעשה ונוצר, ובכל שעה ובכל עת יכול להחזיר עצמו למצב "בראשית ברא". כמ"ש בברכת יצור: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". ביותר מתגבר כח חידוש זה בשבת קודש, כנודע מדברי האור החיים הק' פרשא דין (ב, ג), וז"ל: "גילה [הכתוב] כי בשעת הבריאה לא ברא ה' כח בעולם וזלת לעמוד ששת ימים. ונתחכם ה' וברא יום אחד, הוא ידוע לו, ובו ביום חזר ה' ומשפיע נפש לעולם, שיעור המקיים עוד ששה ימים, וכן על זה הדרך. וזולת זה היום היה העולם חרב בגמר ששת ימים, וחזר לתווה ובוה". נמצאת השבת מחדשת את כל העולמות מחדש, ונותנת בעולם נפש מחדשת לחדש עצמו כבראשונה, ומתגבר בשבת קודש ביותר כח "בראשית ברא", ויצירת ההתחדשות שבכל נברא מתחדשת ביום השבת.

וביותר יגדל כוח מופלא זה ב"שבת בראשית" דזן, להמציא ולגלות בקדושת השבת את חידוש 'בראשית', החוזר ומתחדש בשבת זו מדי שנה בשנה. ולפיכך עלינו לנצל שעת הכושר של הזמן הנעלה והמסוגל, לחדש לב ונפש בהתחדשות פנימית, ולא להניח עצמו להתיישן, כד"א (תהלים קג, ה) "תתחדש כנשר ענורכי". ולהמציא דרכי ואופני חידוש והתחדשות. כדאיתא ברש"י פרשת ואתחנן (דברים ו, ו): "אשר אנכי מצוך היום. לא יהיו בעיניך כדיוטגמא ישנה, שאין אדם סופנה, אלא כחדשה שהכל רצין לקראתה". - ובכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים, כאילו היום ניתנו!

- > < -

ליל שבת בראשית בעיר צאנו הגדולה לאלקים, תלמידים וחסידיים רבים מסתופפים בצל הקודש של האילן הגדול, מרן בעל דברי חיים זצוק"ל. בנייהם רבנים רבים גדולי תורה ויושבי על מדין, תלמידי חכמים יראים ושלמים. רובם כבר ספונים וטמונים בקדושה העליונה שבצאנו עוד מתחילת ימי אלול המקודשים, כאן נמצאו כאן היו בכל הימים נוראים של ירח האיתנים שעברו עליהם במדרגות נעלות בדחילו ורחימו. עתה ממתינים הקהל בחרדת קודש, שייצא הרבי לעריכת השולחן הטהור, יפצח בקידוש וינהל את שולחן השבת כדרכו. והנה לאחר הכנה דרבה הס הושלך, הדלת נפתחה, והצדיק נראה יוצא באימה, כולו אחוז להט אש שרפי קודש. - לפי הפחד והמורא הגדול שנפל על הציבור למראהו הנורא, ניתן היה לחוש היטב שגם 'שבת בראשית' היא חלק מן הימים הנוראים! הרבי פתח באמירת 'שלום עליכם' בנעימה המיוחדת, והמשיך בתפילה 'רבון העולמים' ובקאפטיל 'אשת חיל' בהתלהבות עצומה כדרך עבודת קדשו המפורסמת בשלהבות. והנה הגיעה העת לקדש על הכוס, הרבי מזג את היין לתוך הגביע, ובטרם פצח בקידוש שקע בהרהורי שרעפי קדשו. - היה זה דבר המצוי בסאנז' לביל שבת לפני הקידוש, כאשר ידוע מספרים הקדושים שהוא העת להרהר בתשובה, כמו לפני כל קיום מצוה. ובפרט במצוה גדולה זו שיש בה עדות חיה על הבורא העושה

מעשה בראשית ב"ה, והרי בזה הפרשה מעידה התורה"ק בכל מעשי שמים וארץ, ונודע שהרשע פסול לעדות, ולכן הזהירו בזה המקובלים להרהר היטב בתשובה שלמה לפני הקידוש.

אולם הפעם נמשכה עבודה עילאה זו יותר מן הרגיל, הרבי נראה כולו אש להבה, עומד ושותק עיניו הקדושות עצומות, וכולו נראה שלא בעלמא הדין. כשכל הקהל מסביב עומדים באימה, שתיקין באדישתא, ומתבוננים בפני קדשו בחרדה עילאה.

"בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"

לפתע עזב הרבי את גביע הקידוש, הניחו בצלוחיתו והתיישב על כיסא קדשו, ונכנס בדביקות עליון עצומה, כדרכו מפעם לפעם כנודע. ועתה ראו הכל והבינו שדבר גדול מתרחש, שעה ארוכה נשאר הרבי כך באותה תנוחה, כשכולו אחוז דביקות עליון נורא הוד, ומשוטט בדברים נשגבים גבוה מעל גבוה. לאחר שעה ארוכה מאוד של התדבקות בעליית הנשמה, נראה הרבי חוזר לעצמו, וניעור באחת ממחשבות קדשו. ותיקף תפס את הגביע בידו, והחל לקדש בהתלהבות עצומה ובקול גדול. כולם ראו בחוש שבוודאי יש דברים גדולים בנו, ולא בכדי שקע הרבי בדבקותו בשבתא קדישא הדין שעה ארוכה כל כך, והמתינו למוצא פי קדשו, שכנראה יביהר פשר דבר. והנה במהלך הטיש בעת סעודתא דחלק תפוחין קדישין, פתח הרבי בטיב מעשה אחד, שיש בו מוסר השכל עצום:

באחת הערים הגדולות התגורר סוחר עשיר, עסקים חובקים עולם היו נסגרים על שולחנו, בהיותו מומחה מיוחד בייבוא סחורות משובחות ביותר. אחת לשנה היה הסוחר הדגול יוצא למסע למרחקים, להשתתף ביריד גדול שנערך במדינה רחוקה, במיוחד עבור עשירים אנשי מעלה וסוחרים רמי דרג. באותם ימים של היריד היה העשיר תפוס כל כולו מבוקר עד ערב בחיפוש אחר סחורותיו המשובחות, בודק כאן וקונה שם, סוגר עסקאות ענק ומשלם טבין ותקלין באלפי אלפים. הוא ידע והבין היטב שבימים אלו עליו להתרוצץ בכל כוחותיו בהשגת הסחורה הטובה, וכל הצלחתה של השנה כולה תלויה בעבודתו וגיעתו שבימי היריד הללו.

עם תום היריד הגדול, וסגירת כל העסקים וחתימת חוזה הרכש הרבים, שהתפרסו על פני ימות השנה. נסע הגביר לכמה ימי מנוחה לכפר נופש סמוך, כדי לנוח מעמלו הקשה, להתרענן ולהתחדש בטרם יצא במסעו חזרה לעירו ולביתו. ברם, עיקר תכליתה של אותה נסיעה קצרה לא היתה עבור נופש ומנוחה בעלמא... כי אם לצורך סיכום והתחשבות תוצאות כל העסקים המסועפים שנסגרו בימי היריד.

בימים ספורים אלו ישב הגביר עם כל פנקסי חשבונותיו, עבר בכובד בראש שוב על החשבונות המדויקים, קניה אחר קניה, סדרי תשלומים ופריסתם. וחישוב סדר מערך המכירות הצפוי למשך אותה שנה. כך ישב וערך את חשבונותיו, רווחים מול הפסדים, הכנסות מול הוצאות, כדי לסכם את היריד של שנה זו, אם אכן הביא בכפניו רווחים גדולים, או שמא יש צורך לתקן ולשפר את התנהלות המסחר.

ימי סיכום אלו מוכרחים היו להצלחתו של הסוחר, כדי שיידע בדיוק את מצבו ומעמדו ואת מאזן הכספים המדויק. בלעדי סיכום 'דין וחשבון' של הימים הללו הרי כל הצלחתו של הסוחר נתונה בספק, אם הוא עצמו אינו יודע אל נכון להעריך את מצבו! אף אנו כיום כמו אותו סוחר! - הרעים הרבי בקול בהסבר הנמשל - בעמדנו כה בעת 'שבת בראשית', הרי זו השבת היא כנסיעתו הקצרה של העשיר לכפר הנופש עם תום ימי היריד. גם אנתנו היינו בחודש האחרון בנסיעה רחוקה על 'יריד השנה', בחודש זה נפתחים כל ספרי השפע | הפשך בעמוד ד' <

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

מראה מקום

בני בן התשע סיפור לי בהתרגשות סיפור השגחה פרטית שאירע לו באמצע ההפטרטה של היום הראשון של ראש השנה וכך סיפר: "איבדתי את המקום בו אחז המפטייר וחיפשתי את המקום ללא הצלחה, בזבז נחת לי פתאום על המחזור תפילה ובאתי להעיף אותו, אבל אז קלטתי שהוא עמד בדיוק על המקום שהבעל קורא אתו ויכולתי להמשיך לעקוב אחרי הקריאה!!!"

עד כאן הסיפור -

התרגשתי משתי נקודות בסיפור הזה, הנקודה הראשונה היא לשמוע את הסיפור מבני מה שמראה שהוא רואה בכל סיפור את ההשגחה האלוקית שבדבר בזכות מדור 'טיב ההשגחה' שמחזירה לליבות הקטנים והגדולים את טיב ההשגחה של ה' על העולם.

הנקודה השנייה שהוא התאפק והמתין עד ההפסקה שבין קריאת התורה למוסף, ורק אז סיפר לי את הסיפור בהתרגשות למרות שהיה נרגש ורצה לספר את אשר אירע מהרגע הראשון, אך זאת גם הפנימו רוב עם ישראל, שלא מדברים בשום אופן בשעת התפילה וקריאת התורה.

בעל המעשה: ש.ג.ס.

.....

'שאו עיניכם וראו...'

עדיין לא נרגעתי מהסיפור השגחה שהתפרסם לפני שבועות אחדים עם התוכי שעף פנימה לסלון אחרי תפילות של הילד הקטן ותחנוניו לחיית מחמד, הסיפור עורר אותי מאוד להסתכל ולראות את ההשגחות הפרטיות שלא תמיד שמים לב אליהם וכבר קרה לי סיפור שאשמח לפרסמו ברבים:

השולחן שלנו עשוי מפלטה רחבה, בשני הצדדים ישנה אפשרות להגדלה, מאחד הצדדים נשבר המוט שנכנס למסילה מה שגרם שאי אפשר להגדיל צד אחד של השולחן, זהו חלק שאי אפשר להשיג ופניתי בתמימות לבורא עולם כמו אותו ילד, בבקשה שה' ייתן לי רעיון טוב כיצד להשיג כזה מוט.

חלפו ימים אחדים וליד מכולת האשפה ראיתי בדיוק כזה שולחן מפורק עם כנף זהה כאשר המוט שלו שלם ותקין. לקחתי את המוט בשמחה ובהודיה לה' וראיתי עד כמה פשוט לבקש ורק לשים לב שקבלת ולהודות.

בעל המעשה: א.א.

הפענוח לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזמן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקס: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

היטב שישירור שקט גמור בבית מסביב, ושום דבר לא יפריענו משנתו, כי ישן חלש מאד, ומכל רשרוש קל היה מתעורר. והנה לאחר כמה שעות התעורר הצדיק מעצמו, ומכיון שישן בלילה כראוי היה גופו חזק יותר, ומעולם לא הרגיש רענונות והתחדשות כזו! דעתו היתה צלולה ובהירה מאוד, ונפשו נינוחה ביותר! וכך ניגש לעבודת היום בשמחה ובהירות המוחין, והתפלל באותו יום בהתלהבות נוראה ובכוונה עצומה במוחין גדולות, אף שהיה זה יום חול רגיל.

• ברכת מזל טוב •
לידינו הרב שמואל גולדשטיין הי"ד
עורך הגליון במסירות
• • •
לרגל הולדת בנו
ה'ד שירווה נחת קדושה מכל י"ח
האזרכת

הנצרכים לנו לכל ימות השנה, שם כותבים וחותמים את כל מה שיעבור עלינו בשנה הבאה עלינו לטובה. כמו שזועקים אנו בתפילות אבינו מלכנו: "כתבנו בספר חיים טובים, בספר גאולה וישועה, בספר פרנסה וכלכלה וכו'".

[על פי שיחת קודש בענין השינה]

-> • <-

שמחתם הגדולה של ישראל קדושים בפרוש עלינו 'שבת בראשית', תתפרש על פי טיב מעשה נאה, השייך לברכת 'שהחינו' של יום הכיפורים.

ואין פנימיות התורה של יום זה, כתורה של יום אחר, כל יום בבחינה אחרת לגמרי, וכמו עולם אחר. וכאשר חיים על פי יסוד מוצק זה, לעולם לא תהא ח"ו שום התיישנות בתורה ועבודה, ולא יהיו כבחינת 'מצות אנשים מלומדה', כי בכל יום ובכל תקופה לפי עניינה מתחדשת התורה בחידוש פנימי עליון.

לפיכך, סיים הרבי בקול חוצב, 'שבת בראשית' דן היא שבת של תשובות ההתחדשות המחודשות, היא שבת של התבוננות שצריך האדם להתבונן היטב בנפשו ובעצמו. בפרט בשעה שלפני הקידוש שהיא העת להרהר בתשובה, כשמכין את עצמו לקדש ולהעיד על מעשה בראשית.

שכן אילו יידע האדם אל נכון אף על עבירה אחת בלבד שנמחקה לו, כמה ששון ושמחה צריך להתמלא בוה. על אחת כמה וכמה בעת חלות היום הקדוש הנורא שנמחלים בו עוונותיהם של ישראל, הרי 'לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים!' (תענית כו:).

באחת השבתות כשהשתתפתי עימו בשולחן הקדוש שבבילי שבת, וסיים את עבודת קדשו קרוב לשעה השלישית אחר חצות (!). וכצאתו מבית המדרש מלא שמחה וחיות, וקדושת השבת בערה בליבו כשלהבת, לשתע סובב את ראשו אל קהל החסידים שליווהו, וכשחיוך רחב על פניו שאל: אולי ניתן לחזור שוב להתחיל את הטיש מהתחלה? הרי יש עוד כמה שעות טובות לפנינו... למה שלא נחזור להתחיל את כל עריכת השולחן שוב מתחילתו? הרי אין לך טעם מתוק יותר בעולם! הדיבורים הקצרים הללו שבקעו מעומק לבבו הטהור, עשו רושם חזק והתפעלות גדולה בלב התלמידים. כי באותה עת היה כבר בשנות זקנותו, כשכוחותיו לא היו איתנים כבצעירותו, ולאחר כמה שעות טובות שישב בטיש הקדוש. ועם כל זאת לא התעייף כלום, ולא נכנסה בו שום התיישנות חלילה, כולו מלא חידוש והתחדשות.

[מתוך שיחה מיוחדת במעלת 'שבת בראשית']

-> • <-

והוסיף ואמר, שאם היו ישראל מכינים היטב בטיב זו השמחה, וחשים ומרגישים גדול הזיכרון וניקיון הנפש שבימים הנוראים, ממילא לא במהרה היו נכשלים חלילה לאחר יום הכיפורים בחטא... - כי היו מעריכים ומשמרים מאוד את הקניינים שרכשו בעמל רב בחודש זה, והאדם המייקר את המתנה שקיבל לא במהרה הוא מאבדה!

[טיב ה'הכוננת' - הגה"צ רבי אברהם זרואויטש זצ"ל]

-> • <-

מסופר על אחד מגדולי הצדיקים נ"ע, שהיה דרכו לסגף את עצמו תמיד בענין השינה, והיה מקצץ הרבה משעות שינתו. פעם אחת חששו בני ביתו לשלומו, ולא הקיצוהו השכם בלילה כבקשותו, והניחו לו לישון יותר, כי חרדו מאוד לבריאותו שלא יזיק מיעוט השינה לגופו הקדוש. והשיגוהו ולפיכך יש בה בתורה הקדושה, כעין 'מתן תורה' מחודש בכל יום ויום מחדש, תורה הנצרכת ליום זה במיוחד לפי עניינו ובחינתו ולפי התקופה והצורך הנצרך בעולם באותו יום.

מורי ורבי הגה"צ רבי אברהם יורובין זצוק"ל, דומ"ץ העדה החרדית פתח"ק תובנ"א, היה מיוחד ביותר במידת ההתחדשות בעבודת השם יתברך.

בבית מדרשו היתה מורגשת תמיד תחושת התחדשות רעננה בכוחות נפלאים, וזו היתה אחת מן המידות שלמדתי אצלו ביותר. כי בכל כמה שבועות לערך היה מוצא אופן לחדש את דרכו בשמחה נפלאה, ומקיים בנפשו מאמר הכתוב (תהלים קה, ה) "תתחדש כנשר נעורייכי".

בהזדמנות אחת אמר לי, תחת אחד השיחים שבבב מידת ההתחדשות שבעבודת השם יתברך, ופירש הטעם שמרבה כל כך לדבר מענין זה. - מחמת שזה מושרש בידו על פי מה שקיבל ושמע מיסוד רבינו הבעש"ט הק' זי"ע, שתורתנו הקדושה נצחית היא, תורת חיים הקיימת ופועמת תמיד, וממנה תוצאות חיים להשפיע חיות וקיום כל העולם בכל רגע. כי כל דבר שבתורה כל חיבה וכל אות שבה שייך ונוגע לכל איש ואיש בישראל בכל דור ובכל זמן, בבחינה מסיימת לפי עניינו ובחינתו, והדברים עתיקים ומובאים הרבה בספרי תלמידי הקדושים נ"ע.

[שיחת 'שבת בראשית' הג"ל]

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | דתורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב

		לעילוי נשמת מרת אילה אהובה בת ר' יוסף ראובן יוחנן הכהן ז"ל • נדבת בנה יקותיאל מנחם •	לע"נ רבי דוד צבי ב"ר יצחק ז"ל נתרם ע"י בנו מנחם מרדכי הי"ו	לע"נ הינדל בת ר' משה ירמיהו ע"ה	לע"נ ר' ישראל נתן נטע ב"ר דוד צבי הכהן ז"ל זח ב"ר משה ז"ל
		לרפואת בועז בן מירה	לע"נ ר' דב ב"ר אברהם יעקב ז"ל נפטר ה' אלול	לע"נ ר' יחזקאל ב"ר צבי ז"ל ולרפואה שלמה ולהצלחת אהבת לאה אילת תח"ו נתרם ע"י בנם יחיאל יהושע הי"ו	לע"נ האשה מרים בת ר' דוד

יור"ל ע"י קהילת שבת בביית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים | טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגונוך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173